بافت پژوهش در رفتار اطلاعاتی روزمره

تا به حال به اطلاعات روزمره فکر کرده اید؟ چطور می توان حد و مرز روزمرگی را مشخص کرد؟

وقتی می گوییم اطلاعات سلامت، یا رفتار اطلاع یابی دانشجویان هنر، یا نیازهای اطلاعاتی حقوق دانان حد و مرز منابع و فضاها و انواع اطلاعاتی که از آن صحبت می کنیم تقریبا مشخص است. اما مرزبندی اطلاعات مربوط به زندگی روزانه کار آسانی نیست. رفتار اطلاع یابی روزمره[۱] ، رویکردی است که در رشته ما سالها پیش (در اوایل دهه ۱۹۷۰) در مقابل تحقیقاتی که تنها به نیازهای اطلاعاتی آکادمیک توجه میکرد به وجود آمد. هرآنچه که انسان در روزمرگی های خود با آن سروکار دارد از اطلاعات تفریحی و اوقات فراغت گرفته تا حفظ سلامت و امنیت را شامل می شود. من در تحقیقاتم سعی دارم زندگی روزمره ی صاحبان حیوانات را با نگاهی جامع و عمیق به تجربه های شخصی آنها مطالعه کنم تا دنیای اطلاعاتی آنها را درک کنم. در رفتارهای اطلاعاتی روزمره چندین مدل و نظریه شناخته شده وجود دارد از جمله:

- Dervin’s Sense-making paradigm,
- Savolainen’s Way of Life,
- McKenzie’s Information Practices model
- Fisher’s Information Grounds (IG)

از این نظریه ها می توان تا حدی برای مشخص کرد مرز بافت (زمینه)[۲] تحقیقات اطلاعات روزمره استفاده کرد. اما همانطور که پیش از این گفتم مشخص کردن بافت این گونه تحقیقات کمی دشوارتر از مثلا پژوهش بر روی رفتارهای اطلاعاتی سازمانی و آکادمیک است. برای مشخص کردن مرز پژوهش خود که همان زندگی روزمره است از مدل سانتوالد به نام Information horizon[۳] استفاده کردم که این نظریه و پیش فرض های آن خاص حوزه زندگی روزمره نیست و به طور کلی در حوزه رفتار اطلاعاتی طراحی شده است.

به اعتقاد سانتوالد همه تعاملات اطلاعاتی ما با منابع، فضاها و افراد و گروه ها در بافت موردنظر در موقعیت متفاوت اتفاق می افتد. این موقعیت ها از هم جدا نیستند و گاهی باهم تداخل و هم پوشانی دارند. بر این اساس بافت پژوهش من رفتارهای روزمره نگهداری و مدیریت حیوانات خانگی است که شامل چندین موقعیت متفاوت چون تغذیه، فضا، تربیت، سلامت، معاشرت، بازی، بهداشت روان، و غیره است. که در این موقعیت ها افراد ممکن است برای رفع نیازهای خود با فضاهای اطلاعاتی، منابع متفاوت و افراد مختلف در تعامل باشند.

من هرچقدر تلاش کردم که بافت تحقیقم را مشخص و مرزبندی کنم باز با موقعیت‌های جدیدی در زندگی روزمره مواجه می‌شدم. به طور مثال اطلاعات مربوط به ثبت و قانونی کردن حیوان خانگی و میکروچیپ گذاری و مسافرت هوایی با حیوان خانگی، این مسائل از زندگی روزانه صاحبان جزو کدام جنبه/ یا موقعیت می‌شود؟ فکر می کنم خاصیت زندگی روزمره همین باشد که پیچیده در عین حال روتین و خسته کننده است. شاید به همین دلیل است که در تحقیقات رفتار اطلاعاتی بیشتر به نیازها و رفتارهای آکادمیک و شغلی و رسمی و گروه های خاص مثل دانشجویان، اساتید، شاغلان، هنرمندان، مادران، بیماران، مشتریان و... پرداخته شده است. با داشتن رویکرد روزمرگی می توان به مفهوم واقعی اطلاعات در زندگی انسان ها پی برد و فهمید چطور انسان احساس آگاهی می کند و در واقعیت به چه چیز اطلاعات می گوید.

✓

برای اطلاعات بیشتر در زمینه رفتار اطلاعاتی روزمره و بافت پژوهش دو مقاله زیر را پیشنهاد می کنم:

Context in information behavior research

Bringing out the everyday in everyday information behavior

پانویس ها:

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

Everyday Information Behavior [۱]

Context [۲]

Sonnenwald, D. H. (1999). Evolving perspectives of human information behavior: Contexts, [۳] situations, social networks and information horizons. Paper presented at the Exploring the contexts of information behavior: Proceedings of the Second International Conference in Information Needs.

lib2mag.ir

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	نیلوفر صلح جو
عنوان مقاله:	بافت پژوهش در رفتار اطلاعاتی روزمره
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitابdار 2.0)
دوره مجله(Vol):	۶
شماره مجله(Issue):	۵
سال(Year):	۱۳۹۹
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/12104

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.